

Selvevaluering 2009

Forord

En enig bestyrelse og medarbejderstab pegede på kontaktgruppens funktion som grundlag for vores selvevaluering 2009.

Følgende formulering fra vores værdigrundlag har dannet udgangspunkt.

”For at give fællesskabet de bedste betingelser lægger vi vægt på respekt, ligeværd og ansvarlighed, således at den enkeltes lyst til livet styrkes.”

Mange af vores aktiviteter – både i undervisningen og i samværet – er tilrettelagt til at foregå i kontaktgrupperne. Vi tilbringer derfor hver eneste uge rigtigt meget tid sammen i kontaktgruppen, ikke kun i den samlede kontaktgruppe, men også på tomandshånd i en relation mellem den enkelte elev og kontaktlæreren.

Kontaktgruppen har en stor værdi i forhold til etablering af skolens fællesskab. Særligt for de, som i starten har svært ved at finde kammerater, er det formålet, at der i kraft af nærværet i kontaktgruppen skabes optimale muligheder for at blive en del af helheden og føle sig accepteret som den, man er. En anden vigtig del af vores værdigrundlag indeholder nemlig denne formulering.

Væsentlige ord i værdigrundlaget:

Lyst til livet:

At man arbejder med sociale kompetencer såsom:

- selvværd
- nysgerrighed
- engagement
- evne til indføling
- kommunikationsevne
- samarbejde
- ansvarlighed
- selvstændighed

Hvis eleverne skal have et godt år på Vejstrup, kræver det tryghed, venner og glæde ved at gå i skole.

Problemformulering

I hvilket omfang opfylder kontaktgruppen sin funktion, som et ”sikkerhedsnet” i hverdagen?

Hvorledes kan vi på det organisatoriske plan gøre vores kontaktgrupper samt kontaktlærerfunktion endnu bedre og styrke det sammenhold, der gerne skal skabe tryghed og danne grobund for den personlige udvikling hos den enkelte elev?

En beskrivelse af Vejstrup efterskoles kontaktlærer funktion kunne se således ud:

Formål

Formålet er at skabe trygge rammer i en mindre gruppe, hvor den enkelte bliver i stand til at udvikle sociale kompetencer i samspil med gruppen og kontaktgruppelæreren. Desuden er formålet at lære eleven, at fungere i en mindre gruppe samt udføre de til kostskoleformens nødvendige arbejdsopgaver.

Mål

Kontaktgruppen skal være et sted, hvor "problemer" forsøges løst med kontaktlæreren eller i gruppen. Kontaktgruppelæreren arbejder i et tillidsfuldt og loyalt samarbejde med eleven i samspil med hjemmet.

Indhold

Kontaktgruppen er elevens "basis" på skolen. Gruppen består af mellem 8 og 12 elever og en lærer, som til tider spiser sammen og har et fælles ansvar for løsning af forskellige praktiske opgaver, herunder køkkentjanser og rengøring.

Kontaktlæreren er "tæt på" og følger elevens færden på skolen i både undervisning og fritid.

Det er kontaktlæreren, der har den primære kontakt til hjemmet. Ligeledes har kontaktlæreren kontakten til eventuelle kommunale/sociale myndigheder.

Der vil f.eks. blive taget kontakt til hjemmet hvis:

- eleven ikke er på skolen, og der ikke foreligger aftale herom.
- eleven har mange sygedage.
- eleven udebliver fra undervisningen gentagne gange uden aftale eller gyldig grund.
- eleven ikke trives på skolen.

Kontaktlæreren er særlig opmærksom på, om kontakteleverne trives og har det godt.

Kontaktlæreren vil aktivt og vedholdende i samarbejde med eleven forfølge løsninger og resultater, hvis eleven har problemer eller er part i konflikter.

Kontaktlæreren deltager i:

- forældresamtalerne
- opstartssamtale i august
- "fagsamtalen" i november - hvor forældrene har mulighed for at få en snak om, hvordan eleven trives på skolen – både socialt og fagligt
- uddannelses samtalen i februar- hvor uddannelsespapirer underskrives.

Kontaktlæreren afholder også en evalueringssamtale med den enkelte elev sidst på skoleåret.

Kontaktlæreren er ansvarlig for afvikling af det på skemaet fastsatte k-holdsmøde. På møderne diskuteres store og små problemer i forbindelse med elevernes trivsel og ansvarlighed på skolen.

Kontaktgruppelæreren informeres af faglæreren/teamet, hvis der er faglige eller disciplinære problemer.

Kontaktgruppelærer og faglærer finder i fællesskab ud af, hvad der skal gøres, - og om hjemmet skal inddrages.

Som kontaktlærer har man således et stort ansvar i forhold til den enkelte elevs trivsel og udvikling på skolen.

At denne funktion og dette ansvar prioriteres højt fra såvel bestyrelsens, ledelsens som personalets side, kan også indirekte aflæses i forhold til den måde vi vælger at fordele den decentral forhandlede løn på.

Beskrivelse af processen for indsamling af data.

42 repræsentativt udvalgte elever deltager i evalueringen. De besvarer et spørgeskema, som er sammensat af spørgsmål fra personale gruppen. (bilag 1)

Alle lærere foretager en undersøgelse på kontakthold. Disse svar sammenskrives og vedlægges rapporten. (bilag 2)

Alle lærere deltager i en mundtlig evaluering af kontaktlærerfunktionen. Denne evaluering sammenskrives og vedlægges rapporten. (bilag 3)

Til et forældrearrangement er der mulighed for at udfylde et spørgeskema angående k-lærerfunktionen. Spørgeskemaet er direkte henvendt til forældre. Denne evaluering sammenskrives og vedlægges rapporten. (bilag 4)

Bilagene findes kun i den skriftlige udgave, som ligger på skolens kontor.

Med inspiration fra både elevernes spørgeskemaer og lærernes evaluering samt k-holdenes holdninger dannes en rapport.

Delområder til spørgeskema:

K-holdsfunktion før skolestart.

K-holdsfunktion i introugen.

K-holdslærerens kontakt til hjemmet.

Den daglige kontakt med k-hold og k-lærer.

K-hold i forbindelse med OSO/Projekt opgave samt uddannelsesvejledning.

K-holdsbesøg / arrangement / anden social kontakt.

Konklusion og handlingsperspektiver

Første gang elever og læreren i kontaktgruppen mødes er til "ny elevdag". For lærerne er det især vigtigt, at de får sat ansigt på eleverne og eleverne på hinanden, og at det er mere nærværende kun at skulle fokusere på de 8-12 elever i kontaktgruppen frem for skolens samtlige 216 elever.

Lærerne fremhæver dog især mødet med den enkelte elevs forældre som værende meget vigtigt i forhold til det kommende samarbejde og en mulighed for at fornemme hjemmets familierelationer. For eleverne, som i øvrigt giver udtryk for, at de kan huske, at de alle var meget nervøse og stille, er det primært det visuelle indtryk, de har fået af de andre elever i kontaktgruppen, som de husker. Generelt er det svært endtydigt at konkludere, hvad elevernes udbytte af mødet på "ny elevdag" har været. Det kan dog konkluderes ud fra elevernes evaluering, at denne dag og mødet med k-lærer samt kommende k-hold er meget vigtigt for den enkelte elev. Dette tilslutter forældrene sig også i deres evaluering. Formålet med mødet er helt klart at skabe en isbrydende effekt, som der helt klart også er en tendens til at eleverne oplever. Dette gælder også uanset, hvilket indtryk de hver især har af deres kommende kontaktgruppe kammerater. Vi kan derfor konkludere, at det fremadrettet fortsat vil være en god idé, at mødes i kontaktgrupperne på "ny elevdag".

Dette skal primært ses ud fra et forældre- samt elevønske, men det er også et stort ønske fra lærernes side, at møde elever og forældre inden skolestart. "Ny elevdag" er også vigtig for at skabe overskuelighed i den enkelte elevs første møde med fællesskabet på Vejstrup.

Eleverne er ikke i tvivl om at kontaktgruppens vigtigste funktion i starten af skoleåret har været at skabe tryghed i de forskellige samværsituationer. Særligt omkring spisingen er der mange, som synes, det er rart med et fast tilhørssted – "så er man sikker på, at man altid kan finde en plads", som en elev skriver.

Eleverne sætter også stor pris på, at de i kontaktgrupperne møder andre elever, end dem de ellers ville være sammen med og tale med. Flere udtrykker bekymring for, at hvis ikke der var kontaktgrupper på skolen, så ville der i langt højere grad være klikkedannelser og deres individuelle sociale berøringsflade ville være langt mindre. Også det at der i kontaktgruppen tales om andre og dybere emner end de ellers gør med deres øvrige kammerater, betyder meget for flere elever. Lærerne er heller ikke i tvivl om at det er trygheden i det mindre fællesskab – kontaktgruppen, som er meget vigtigt i starten.

Ud af de mange aktiviteter der bliver lavet i kontaktgrupperne, er der en tendens til, at eleverne mener, at der i kontaktgruppen er behov for, at der langt hen ad vejen er voksne tilstede. Det kan dog overordnet konkluderes, at kontaktgruppernes funktion i den første tid på efterskolen i høj grad lever op til formålet, nemlig at skabe tryghed for den enkelte elev.

Et år på efterskole er fyldt med opture, men også ind i mellem nedture... Især kontaktlæreren føler, at han/hun har en stor og vigtig opgave i at tage sig af og være der for de elever, som har brug for hjælp.

Lærerne oplever også, at eleverne i kontaktgruppen er gode til at tage sig af hinanden, hvis f.eks. én elev er ked af noget. Enkelte elever nævner selv, at de også har hjulpet, hvis de har følt, de kunne bidrage med noget, dog uden at komme nærmere ind på, hvad de har hjulpet med. Der er dog forholdsvis mange, som ikke har oplevet en situation i kontaktgruppen, hvor de har været nødt til at hjælpe en anden elev. Dette kan skyldes at elevernes problemer nok primært bearbejdes én til én i samarbejde med kontaktlæreren og de nærmeste venner, men også at kontaktgruppen for eleverne er "hyggefællesskab", hvor konflikter og dårlige vibrationer ikke nødvendigvis passer ind, og man vil måske heller ikke være den, som skaber en trykket stemning omkring middagsbordet. Eleverne lægger vægt på det sociale, k-holds forfriskning samt det at lave noget sammen, og ser mere k-holdet som et sted, hvor man kan hyggesnakke og få informationer om den næste periode. Eleverne understreger dog vigtigheden af et ugentligt møde.

Både lærere og elever er enige om, at det er rart en gang imellem at spise sammen i kontaktgruppen, for så får man muligheden for at høre lidt om, hvad hinanden har lavet i løbet af dagen – i klasserne, på valghold osv.

Både lærere og elever mener således, at vi skal blive bedre til at holde aktivitetsniveauet i kontaktgrupperne i gang hen over hele skoleåret. Det at invitere sine k-holds elever hjem privat har stor betydning for eleverne. En elev skriver, at det giver en dejlig tryk og familær følelse at få lov til at se, hvor læreren kører hen, når de ikke er på skolen.

Der er ingen tvivl om, at tolerancen og den gensidige respekt trives godt i kontaktgrupperne. I løbet af året sættes der tid af til at tale om tolerance og respekt bl.a. i forbindelse med det ugentlige kontaktgruppemøde og eleverne er heller ikke i tvivl om, at deres personlige grænser har rykket sig i kraft af, at de bliver "tvunget" til at tale med nogen, som de ellers ikke ville tale med.

Dialogen til kontaktgruppemødet, hvor eleverne har muligheden for at sætte ord på deres oplevelser kombineret med kontaktlærerens evner til at perspektivere tingene i en konfliktsituation er, på baggrund af evalueringen, uden tvivl et vigtigt redskab i forhold til at udvikle elevernes tolerancebegreb. Det kunne derfor være en mulighed, at foregribe eventuelle konflikter ved på flere kontaktgruppemøder, at diskutere emner som tolerance, forskellighed og rettigheder.

Eleverne understreger dog, at gangmøder ofte også bruges som redskab til at håndtere dagligdagskonflikter. Vi skal derfor nok være mere opmærksom på denne funktion. Ganglærerfunktionen fungerer godt på et organisatorisk plan, men bliver brugt for lidt i dagligdagen.

- Både forældre og elever lægger mest vægt på mødet med kontakt lærer og kontakthold til "ny elevdag". Derfor er det vigtigt fremover at give mere tid til dette møde på "ny elevdag".
- Der bruges mange kræfter i introperioden på at skabe sammenhold og fællesskab i kontaktgrupperne (Her tænkes på de første par mdr. og ikke kun introugen). Der kan med fordel arbejdes med teambuilding, konkurrencer kontaktgrupper imellem, seancer hvor gruppens medlemmer og lærere opstiller forventninger til sig selv og fællesskabet.
- Debatten om blandede k-hold tages op igen for at vende fordele og ulemper ved denne struktur. Dette gøres for at åbne muligheden for at sikre mødet med mange forskellige elever samt at give k-læreren en større berøringsflade til begge køn.
- Kontaktlæreren skaber sig "rum" til ud over at arbejde med gruppen også styrker arbejdet på det individuelle plan med eleverne i gruppen. Relationsarbejdet er helt afgørende for elevernes trivsel og fastholdelse på skolen, og der ligger en udfordring i at sikre, at dette bliver fuldført optimalt. Dette vil givetvis ske, hvis relationsarbejdet styrkes til den enkelte. Dette kunne sikres ved flere skemalagte samtaler.
- Kontaktlærer og teamlærer skal sammen sikre elevernes boglige og sociale trivsel igennem året. Dette samarbejde skal styrkes, synliggøres samt struktureres i de kommende år. Dette kan ske på en ret simpel og effektiv måde ved at videreføre vores logbogsfunktion igennem året.
- Ganglærerfunktionen debatteres, formuleres og struktureres. Nogle bo-områder lægger op til at bruge ganglærerfunktionen i højere grad i k-holdstimen end andre bo-områder. Dette er vigtigt, da evalueringen peger på, at gangmøder ofte er det forum, hvor dagligdagsproblemer løses.
- Styrke samarbejde kolleger imellem, så forhold vedr. den enkelte elev formidles videre til kontaktlærer, hvis "tillidsperson" blandt lærerne ikke er kontaktlæreren. Erfaringen viser, at dette jævnligt vil finde sted. Det er på ingen måde sikkert, at eleven har sin tætteste relation til sin kontaktlærer blandt lærerne, uanset at der selvfølgelig arbejdes målrettet på dette.
- Kontaktlærerne mødes og udtrykker de forventninger de har til sig selv i rollen som kontaktlærer (ejerskab til funktionen).

